

Arbetslivets regler

www.mol.fi

Beställansvar för den som anlitar utomstående arbetskraft

**Lagen om beställarens
utredningsskyldighet och ansvar vid
anlitande av utomstående arbetskraft**

Beställaransvar för den som anlitar utomstående arbetskraft

Lagen om beställarens utredningsskyldighet och ansvar vid anlitan­de av utomstående arbetskraft

De nackdelar som grå ekonomi och osund konkurrens har för företagare kan bekämpas på många sätt.

Med lagen om beställarens utredningsskyldighet och ansvar vid anlitan­de av utomstående arbetskraft (1233/2006, *lagen om beställaransvar*) strävar man efter att bekämpa dessa nackdelar i sådana situationer där uthyrning av arbetskraft eller underleverans används. Enligt lagen är den som beställer ett arbete skyldig att utreda sin avtalspartners förmåga att sköta de lagstadgade för­pliktelserna. Samtidigt säkras att underleverantörerna och de företag som hyr ut arbetskraft iakt­tar arbetsgivar­för­pliktelserna. De ålagda för­pliktelserna syftar således även till att minimivillkoren i underleverantörernas och de hyrda arbetstagarnas arbetsförhållande uppfylls.

Lagen trädde i kraft 1.1.2007.

Innehåll

1. Vad eller vem är beställare.....	5
2. När tillämpas lagen.....	5
3. Innehållet i beställarens utredningsskyldighet.....	7
4. Lämnande av uppgifter till företrädare för personalen.....	11
5. Försummelse av utredningsskyldigheten.....	11
6. Tillsyn över lagen.....	12
Lag om beställarens utredningsskyldighet och ansvar vid anlitande av utomstående arbetskraft (1233/2006).....	14
Arbetskyddsdistrikten.....	18

1. Vad eller vem är beställare

Den beställare som avses i lagen om beställansvar anlitar hyrda arbetstagare eller arbetskraft som baserar sig på ett underleverantörsavtal.

Med beställare avses alla näringsidkare som är skyldiga att göra en sådan grundanmälan om inledande av näringsverksamhet som avses i handelsregisterlagen. Till dessa hör öppna bolag, kommanditbolag, aktiebolag, bostadsaktiebolag, ömsesidiga försäkringsbolag, andelslag, sparbanker, statliga affärsverk, ideella föreningar och stiftelser samt privata näringsidkare som har ett permanent verksamhetsställe för utövning av sin näring eller minst en anställd. Beställaren kan även vara en utländsk stiftelse eller sammanslutning som i Finland grundar en filial eller ett europabolag.

Även staten, kommunen, samkommunen, församlingen och andra offentligt rättsliga sammanslutningar är beställare.

Beställaren kan också vara ett motsvarande utländskt företag som verkar i Finland.

Näringsidkarna inom lantbruk och fiskeri är i regel inte sådana beställare som avses i denna lag, liksom inte heller privathushållen.

2. När tillämpas lagen

Lagen tillämpas på arbete som utförs i Finland. Därutöver tillämpas den på arbete som utförs på fartyg som går under finsk flagg också när fartyget inte befinner sig på Finlands territorialvatten, om arbetstagaren följer med fartyget.

Lagen tillämpas på beställare *som anlitar hyrda arbetstagare*. Med en hyrd arbetstagare avses en arbetstagare som ingått ett arbetsavtal med en sådan arbetsgivare som med arbetstagarens samtycke överläter denne till en annan arbetsgivares förfogande. Den hyrda arbetstagarens arbetsgivare kan verka antingen i Finland eller utomlands.

Lagen tillämpas i vissa av beställarens *arbetssituationer som baserar sig på ett underleverantörsavtal*, under förutsättning att

- beställaren och dennes avtalspart har ett underleverantörsavtal om ett överenskommet arbetsresultat mot vederlag,
- för beställarens räkning arbetar arbetstagare som är anställda hos den avtalspart som ingått underleverantörsavtalet. Även om beställaren inte behöver vara arbetsgivare förutsätts att den andra avtalsparten som ingått ett underleverantörsavtal med beställaren är arbetsgivare,

- arbete utförs i beställarens arbetsutrymmen eller arbetsobjekt. I beställarens arbetsutrymmen arbetar normalt även beställarens egna anställda. Sådant underleverantörsarbete genom vilket separata delar, material eller program produceras i utrymmen som tillhör den arbetsgivare som ingått underleverantörsavtalet, och dessa delar därefter monteras eller förädlas ytterligare i beställarens utrymmen, hör inte till lagens tillämpningsområde. Beställarens arbetsobjekt kan dock vara beläget på någon annan plats än i beställarens utrymmen. Dylika arbetsobjekt finns inom byggnads-, trafik- och transportbranschen samt i samband med sådana tjänster som produceras i tjänsteköparens eller -användarens utrymmen.
- de arbetsuppgifter som utförs på basis av underleverantörsavtalet omfattar arbetsuppgifter som vanligen utförs i beställarens verksamhet. Utanför lagens tillämpningsområde blir därför sådana uppgifter som underleverans av advokat-, utbildnings-, reklambyrå- och cateringtjänster, om företagen inte själva verkar inom dessa branscher. Personalbespinnings-, företagshälsovårds- och bevakningstjänster hör i allmänhet inte heller till den bransch som beställarna av dessa tjänster verkar inom. Däremot kan städuppgifter samt i allmänhet också service och underhåll av anläggningar och utrymmen anses höra till uppgifter som vanligen utförs i beställarföretaget.

Till lagens tillämpningsområde hör dock all byggnadsverksamhet, även om byggandet inte hör till beställarens verksamhet, eftersom även sådana beställare i vars normala uppgifter byggnadsverksamhet inte ingår ofta är byggherrar. Utöver husbygge täcker byggandet bland annat service-, reparations- samt mark- och vattenbyggande. När det gäller byggandet tillämpas lagen på alla beställare som beställare av innehållet i hela arbetsprestationen oberoende av om avtalsparten är arbetsgivare eller inte.

Små underleverantörsavtal och avtal om anlitande av hyrd arbetskraft har lämnats utanför lagens tillämpningsområde genom fastställda gränsvärden. Lagen tillämpas inte:

- om arbetstagarens eller arbetstagarnas hyrda arbete fortgår sammanlagt högst 10 arbetsdagar,
- om värdet av vederlaget i underleverantörsavtalet utan mervärdesskatt understiger 7 500 euro.

Utredningsskyldigheten kan inte kringgås genom att avtal spjälkas upp i delar som underskrider gränsvärdena. Vid uträkningen av gränsvärdena anses arbetet ha fortgått utan avbrott, om det arbete eller det arbetsresultat som utförts för beställarens räkning består av tidsbundna avtal som utan avbrott eller med endast korta avbrott följer på varandra.

3. Innehållet i beställarens utredningsskyldighet

Bestämmelsen om innehållet i beställarens utredningsskyldighet är en av de viktigaste i lagen, eftersom syftet med utredningarna är att ge beställaren så riktig information som möjligt om avtalspartens pålitlighet och dess syfte att handla i enlighet med lagstiftningen.

Beställaren skall inhämta de uppgifter som föreskrivs i lagen innan ett avtal ingås och den hyrda arbetstagarens arbetsgivare och den andra avtalsparten i ett underleverantörsavtal är skyldiga att lämna beställaren uppgifterna. Om beställaren inhämtar uppgifterna först senare, anses utredningsskyldigheten vara försummad om det i avtalet inte finns ett hävningsvillkor för det fall att beställaren inte ingått avtalet på basis av uppgifterna. Uppgifterna och utredningarna kan också lämnas som kopior eller så kan beställaren ta kopior av dem.

Utredningsskyldigheten gäller

- huruvida företaget har införts i förskottsuppbörsregistret enligt lagen om förskottsuppbörd, i arbetsgivarregistret och i registret över mervärdesskattskyldiga enligt mervärdesskattelagen
- ett utdrag ur handelsregistret av vilket framgår när företaget infördes i registret, branschen, styrelsen, den övriga ledningen, firmatecknarna, revisorerna, de ansvarigas personuppgifter samt huruvida de senaste bokslutsdokumenten lagenligt tillställts registermyndigheten
- ett intyg över betalda skatter eller ett intyg över skatteskuld eller en utredning om att en betalningsplan angående skatteskulden har gjorts upp. Eftersom skatteförvaltningen endast ger intyget till själva företaget bör man alltid begära intyget av den andra parten i underleverantörsavtalet eller av den hyrda arbetstagarens arbetsgivare. För att uppgifterna på intyget över skatteskuld inte skall leda till en osaklig diskriminering av avtalsparten kan avtalsparten lämna beställaren enbart en utredning om att en överenskommelse om betalningsarrangemangen gjorts. På detta vis får företaget det inte ännu kärvare enbart på grund av en skatteskuld, utan det faktum att företaget följer betalningsplanen visar att det strävar efter att handla lagenligt
- intyg över tecknande av pensionsförsäkringar och över betalning av pensionsförsäkringsavgifter eller en utredning om att en betalningsöverenskommelse har ingåtts om pensionsavgifter som förfallit till betalning. Pensionsanstalterna ger sina kunder de intyg som avses i denna punkt. För arbetstagarnas del utgör betalningen av arbetspensionsavgifterna ett viktigt bevis på arbetsgivarens förmåga och vilja att sköta de förpliktelser som hör till

arbetet, såsom socialskyddsavgifterna. Även i denna punkt beaktas företagets betalningsstörningar. Om företaget har för avsikt att sköta betalningarna, kan det bevisa sin avsikt genom att ha ingått en betalningsöverenskommelse som det också följer

- en utredning om vilket kollektivavtal som skall tillämpas på arbetet eller om de centrala anställningsvillkoren. Det kollektivavtal som tillämpas kan vara antingen ett kollektivavtal som binder arbetsgivaren, ett allmänbindande kollektivavtal eller något annat sådant kollektivavtal som arbetsgivaren tillämpar i praktiken. En utredning om de centrala anställningsvillkoren omfattar till exempel arbetstagarens huvudsakliga arbetsuppgifter, avlöningsperioden, den ordinarie arbetstiden, grunderna för hur semestern bestäms och uppsägningstiden. När det gäller löneuppgifter räcker det med en utredning om hur lönen och dess delar bestäms. Avsikten är inte att beställaren skall kunna ta del av de individuella löneuppgifterna.

En utländsk avtalspart skall på ett för beställaren förståeligt sätt lämna beställaren uppgifter som motsvarar dem som avses i utredningarna och intygen ovan. Utredningsskyldigheten är med beaktande av lagstiftningen utomlands lika omfattande som för företag som verkar i Finland. Dylika uppgifter är i första hand ett registerutdrag i enlighet med lagstiftningen i det land där företaget är etablerat eller till exempel en anmälan eller ett intyg under ed om näringsutövning. Om det i den stat där ett utländskt företag är etablerat inte till exempel finns tillgång till sådana tillförlitliga uppgifter som kan jämföras med intyget om skatteskuld, eller om företaget inte har skyldighet att pensionsförsäkra sina arbetstagare, så borde företaget lämna beställaren en tillförlitlig utredning om detta. På motsvarande sätt skall uppgifter om hur det utländska företaget skött socialskyddet uppvisas på något allmänt vedertaget sätt, som till exempel en utredning om de försäkringar företaget tecknat.

Om den utländska avtalsparten inte kan lämna de utredningar som avses ovan på grund av att dessa inte finns, har beställaren rätt att godkänna och avtalsparten rätt att lämna utredningen på något annat sätt som enligt allmänt förstånd kan anses vara tillräckligt. Gäller det en medlemsstat i EU eller EES kan utredningsskyldigheten fullgöras genom att man av den utländska arbetsgivare som hyr arbetskraft begär ett E 101-intyg.

Beställaren har även rätt att godkänna utredningar som getts av någon annan än en myndighet, om utredningarna har utfärdats av någon annan bedömare eller registerförare som allmänt anses vara pålitlig. Till dessa hör till exempel Internettjänsten ePortti och Suomen Asiakastieto Oy samt Byggandets Kvalitet BYKVA rf när det gäller företag inom byggbranschen.

Beställaren behöver dock inte begära utredningar och uppgifter, om beställaren har grundad anledning att lita på att avtalsparten fullgör sina lagstadgade skyldigheter. Utredningar behöver inte begäras när förtroendet grundar sig på

- att avtalsparten är staten, en kommun, en samkommun, en församling, en kyrklig samfällighet, Folkpensionsanstalten eller Finlands Bank osv.
- att avtalsparten är ett i aktiebolagslagen avsett publikt aktiebolag (Abp), ett statligt affärsverk, ett privaträttsligt bolag som helt ägs av en kommun eller en motsvarande utländsk sammanslutning eller ett motsvarande utländskt företag
- att avtalspartens verksamhet är etablerad. En primär förutsättning är även i detta fall att beställaren har grundad anledning att lita på sin avtalspart. Verksamhetens etablering anses vara en faktor som ökar förtroendet, när företaget i verkligheten idkat näringsverksamhet i minst tre år.
- att avtalsförhållandet mellan beställaren och avtalsparten kan anses vara etablerat. Tidigare erfarenheter av avtalsverksamhet mellan parterna ökar förtroendet. Av ett etablerat avtalsförhållande mellan beställaren och avtalsparten krävs inte att det skall ha varit riktigt så länge som en etablerad verksamhet, eftersom det under ett avtalsförhållande är lättare att konstatera att den andra parten fullföljer sina skyldigheter. Avtalsförhållandet kan anses vara etablerat redan efter ungefär två år, om man under den nämnda tiden även i praktiken ingått avtal mellan beställaren och avtalsparten.
- en annan motsvarande orsak. Även då skall de allmänna kriterierna för lagens tillämpning uppfyllas och den motsvarande orsaken tolkas snävt. En annan motsvarande orsak kan till exempel vara företagets storlek, om man på den grunden kan jämställa avtalspartens offentliga pålitlighet med ovannämnda företag.

Om ett avtal som gäller i över 12 månader har ingåtts mellan beställaren och avtalsparterna, skall avtalsparterna även under avtalsförhållandet med 12 månaders mellanrum lämna beställaren intyg över skatter och pensionsförsäkringar. Eftersom det i avtalen oftast inte finns hävande villkor för det fall att den andra avtalsparten inte till exempel längre är duglig för myndighetsregister eller att den inte betalat arbetsgivaravgifterna, får en underlåtenhet att följa denna bestämmelse inte den påföljd som orsakas av att utredningsskyldigheten försummas.

För att uppgifterna så bra som möjligt skall beskriva företagets nuläge, får uppgifterna inte vara *äldre än tre månader*. Beställaren skall säkra att han eller hon har haft alla ovan avsedda uppgifter och utredningar till sitt förfogande innan ett avtal ingås, när det gäller ett avtal som ingås för första gången. Däremot behöver de inte inhämtas om beställaren med samma avtalspart ingår ett nytt avtal under den tid som uppgifternas giltighetstid gäller.

Om beställaren ingår ett nytt avtal med samma avtalspart innan 12 månader förflutit från det att beställaren fullgjorde utredningsskyldigheten i samband med att ett avtal ingicks för första gången, är beställaren inte skyldig att lämna någon ny utredning. Eftersom en beställare som bundit sig till ett avtalsförhållande inte alltid har samma möjligheter att lösgöra sig från ett avtal som en beställare som överväger ett nytt avtal, är beställaren dock utredningsskyldig om han eller hon har anledning att misstänka att det har skett sådana förändringar i avtalspartens situation som förutsätter kontroll. En dylik orsak kan till exempel vara ett näringsförbud som meddelats företagets ägare eller en ansvarig person i företaget, en brottsundersökning som kommit upp i offentligheten eller sådana grundade misstankar om att avtalsparten bryter mot arbetsgivarförpliktelserna som fås av företrädare för personalen.

Beställaren skall spara uppgifterna *i minst två år* efter att det arbete som avtalet gäller har avslutats.

En del av de uppgifter som man är skyldig att utreda är inte offentliga. Med tanke på den fortsatta företagsverksamheten är det viktigt att uppgifterna om företagen inte sprids i större utsträckning än vad som är syftet med lagen. Därför får beställaren eller någon som är anställd hos beställaren inte till utomstående röja de icke-offentliga uppgifter de fått. Dylika uppgifter är uppgifter om betalning av skatter, skatteskulder eller teckning och betalning av pensionsförsäkringar. Uppgifterna kan röjas om avtalsparten själv eller en myndighet med stöd av lag har offentliggjort uppgifterna eller en pensionsanstalt har anmält uppgifterna till ett kreditupplysningsregister. Tystnadsplikten gäller även sådana icke-offentliga uppgifter som inhämtats ur en annan registerförarens register. En registerförare kan alltid överlåta uppgifter till beställaren om registerföraren för överlåtelsen fått den berörda partens samtycke.

I fråga om tystnadsplikt för tjänstemän och andra myndigheter gäller dock vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet.

En uppgift som omfattas av tystnadsplikten får inte röjas ens efter det att företagaren eller någon som är anställd hos företagaren inte längre sköter det uppdrag i vilket han eller hon har tagit del av informationen. För brott mot tystnadsplikten har föreskrivits straff.

4. Lämnande av uppgifter till företrädare för personalen

För att lagens syfte skall uppnås och tillsynen effektiveras är det viktigt att även företrädarna för personalen känner till anlitaandet av utomstående arbetskraft. Därför är beställaren skyldig att informera den förtroendeman som valts på basis av ett kollektivavtal eller, om någon sådan inte har valts, det förtroendeombud som avses i arbetsavtalslagen om ett avtal om hyrd arbetskraft eller underleverantörsarbete. Motsvarande uppgifter skall även lämnas till arbetarskyddsfullmäktigen. Företrädarna för personalen skall begära uppgifterna av sin arbetsgivare som fungerar som beställare.

Beställaren skall klarlägga volymen på den arbetskraft som anlitas, identifieringsuppgifterna angående det företag som hyr ut arbetskraft eller med vilket underleverantörsavtal har ingåtts, arbetsstället, arbetsuppgifterna, avtalstiden samt vilket kollektivavtal som tillämpas på de arbetstagare som utför uthyrningsarbetet eller underleverantörsarbetet eller vid avsaknad av ett kollektivavtal de centrala anställningsvillkoren.

5. Försummelse av utredningsskyldigheten

Om utredningsskyldigheten försummas är påföljden en *försummelseavgift* som påförs beställaren. Försummelseavgiften skall betalas till staten.

Försummelseavgiften påförs,

- om beställaren försummat sin utredningsskyldighet
- om beställaren ingått avtal med en näringsidkare som meddelats näringsförbud i enlighet med lagen om näringsförbud eller med ett företag vars bolagsman eller styrelseledamot eller vars verkställande direktör eller någon annan person i därmed jämförbar ställning inom bolaget har meddelats näringsförbud. Rättsregistercentralen för ett register över näringsförbud och uppgifterna lämnas även på tjänstens vägnar till patent- och registerstyrelsen. Registeruppgifterna är offentliga och framgår av ett handelsregisterutdrag
- om beställaren ingått ett avtal trots att beställaren måste ha förstått att den andra avtalsparten inte haft för avsikt att fullgöra sina lagstadgade skyldigheter såsom avtalspart och arbetsgivare. Bestämmelsen gäller i första hand sådana fall då beställaren visar tydlig likgiltighet, som kan upptäckas utifrån allmän livserfarenhet, inför det faktum att avtalsparten inte fullgör sina förpliktelser.

Försummelseavgiften uppgår till minst 1 500 euro och högst 15 000 euro. När storleken på försummelseavgiften bestäms beaktas graden, arten och omfattningen av försummelsen samt värdet av avtalet mellan beställaren och dennes avtalspart. Storleken på försummelseavgiften varierar således beroende på hur allvarlig försummelsen är. Bedömningen beror även på om det är fråga om ett småföretag med några arbetstagare, eller en beställare med hundratals arbetstagare. Beloppet av försummelseavgiften påverkas även av beställarens egen verksamhet, såsom försummelsens uppsåtlighet eller ligkiltighet inför de lagstadgade skyldigheterna. Om försummelsen kan anses vara ringa och om det med tanke på omständigheterna är skäligt, kan försummelseavgiften lämnas opåfordrad.

Försummelseavgiften bestäms av arbetskyddsdistriktets arbetarskyddsbyrå som ger ett överklagbart beslut i ärendet. Påförandet av en försummelseavgift förutsätter alltid att beställaren hörs, varvid beställaren kan framföra de orsaker som bidragit till försummelsen samt andra relevanta omständigheter. Arbetarskyddsmyndigheten har rätt att av beställaren till påseende få de handlingar som hänför sig till utredningsskyldigheten samt vid behov få kopior av dem. Till dessa handlingar hör även avtalet om underleverans eller hyrd arbetskraft. Beställaren får söka ändring i ett beslut genom besvär hos förvaltningsdomstolen.

Rätten att meddela beslut om försummelseavgift preskriberas efter två år. Preskriptionstiden räknas från att det arbete som ett i lagen avsett avtal gäller har avslutats. Om det finns misstankar om brott mot utredningsskyldigheten, skall arbetarskyddsdistriktets arbetarskyddsbyrå behandla ärendet i brådskande ordning.

6. Tillsyn över lagen

Arbetarskyddsmyndigheterna utövar tillsyn över efterlevnaden av lagen i enlighet med vad som annars föreskrivs i den så kallade lagen om tillsynen över arbetarskyddet. Arbetarskyddsmyndigheterna har enligt lagen om tillsynen över arbetarskyddet rätt att få tillträde till arbetsplatserna samt få sådana uppgifter som behövs för tillsynen. Enligt lagen om beställaransvar gäller rätten till tillsyn även sådana beställare som inte är arbetsgivare.

Lag om beställarens utredningsskyldighet och ansvar vid anlitande av utomstående arbetskraft (1233/2006)

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 § Syfte

Syftet med denna lag är att främja lika konkurrens mellan företag samt iakttagande av anställningsvillkor samt att för företag och offentligrättsliga sammanslutningar skapa förutsättningar att säkerställa att företag som med dem ingår avtal om hyrd arbetskraft och underleverans fullgör sina lagstadgade förpliktelser såsom avtalsparter och arbetsgivare.

2 § Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på beställare

1) som i Finland anlitar hyrda arbetstagare, eller

2) i vars arbetslokaler eller på vars arbetsställen i Finland sådana arbetstagare arbetar som är anställda hos en arbetsgivare som har ingått underleverantörsavtal med beställaren och vars arbetsuppgifter anknyter till sådana arbetsuppgifter som normalt utförs i beställarens verksamhet eller transporter som anknyter till beställarens normala verksamhet.

I fråga om byggande samt reparations-, service- och underhållsverksamhet som ansluter till byggande tillämpas lagen på

1) beställare som är byggherrar,

2) alla dem i en avtalskedja som på en i 49 § i arbetarskyddslagen (738/2002) avsedd gemensam arbetsplats är beställare av en helhet som omfattar en arbetsprestation.

Denna lag tillämpas inte på fartyg som hålls i trafik av företag som bedriver handelssjöfart när fartygen befinner sig utanför Finlands gränser. Däremot skall lagen tillämpas ombord på finska fartyg i fråga om arbeten som omfattas av sjömanslagen (423/1978) också när de befinner sig utanför Finlands gränser.

3 § Definitioner

I denna lag avses med

1) *beställare* en i 3 § i handelsregisterlagen (129/1979) avsedd näringsidkare som är skyldig att göra en i paragrafen avsedd grundanmälan samt staten, en kommun, en samkommun, landskapet Åland, en kommun eller en samkommun i landskapet Åland, en församling, en kyrklig samfällighet, något annat religionssamfund eller någon annan offentligrättslig juridisk person samt ett motsvarande företag som är verksamt i utlandet,

2) *hyrd arbetstagare* en arbetstagare som har ingått arbetsavtal med en sådan i Finland eller i utlandet verksam arbetsgivare som med arbetstagarens samtycke har ställt denne till en annan arbetsgivares förfogande,

3) *underleverantörsavtal* ett avtal mellan beställaren och dennes avtalspart om att ett visst arbetsresultat skall presteras mot vederlag.

4 § Undantag från tillämpningsområdet

Denna lag tillämpas inte om

1) arbete som utförs av hyrda arbetstagare fortgår sammanlagt högst 10 arbetsdagar, eller om

2) värdet av vederlaget för ett i 2 § 1 mom. 2 punkten avsett underleverantörsavtal utan mervärdesskatt understiger 7 500 euro.

Vid uträkningen av gränsvärden enligt 1 mom. anses arbetet ha fortgått utan avbrott, om det arbete eller det arbetsresultatet som presterats för beställarens räkning baserar sig på flera avtal som utan avbrott eller med endast korta avbrott följer på varandra.

5 §

Beställarens utredningsskyldighet

Innan beställaren ingår ett avtal om anlitande av en hyrd arbetstagare eller arbete som baserar sig på ett underleverantörsavtal, skall beställaren av avtalsparten begära och denne till beställaren lämna

1) en utredning om huruvida företaget är infört i förskottsuppbörsregistret och arbetsgivarregistret enligt lagen om förskottsuppbörd (1118/1996) samt i registret över mervärdesskattskyldiga enligt mervärdesskattelagen (1501/1993),

2) ett utdrag ur handelsregistret,

3) ett intyg över betalda skatter eller ett intyg över skatteskuld eller en utredning om att en betalningsplan angående skatteskulden har gjorts upp,

4) intyg över tecknande av pensionsförsäkringar samt över betalning av pensionsförsäkringsavgifter eller en utredning om att en betalningsöverenskommelse har ingåtts angående pensionsförsäkringsavgifter som förfallit till betalning, samt

5) en utredning om vilket kollektivavtal som skall tillämpas på arbetet eller om de centrala anställningsvillkoren.

Om ett utländskt företag är en hyrd arbetstagares arbetsgivare eller är part i ett underleverantörsavtal, skall företaget lämna uppgifter som motsvarar de uppgifter som avses i 1 mom. i form av registerutdrag eller motsvarande intyg eller på något annat allmänt vedertaget sätt i enlighet med lagstiftningen i företagets etableringsland.

Beställaren kan också själv inhämta de uppgifter som avses i 1 mom. 1 och 2 punkten och i 2 mom. Beställaren har rätt att godkänna utredningar av någon annan än en myndighet som sådana utredningar och intyg som avses i 1 eller 2 mom., om dessa har utfärdats av någon annan bedömare eller registerförare som allmänt anses vara tillförlitlig.

Beställaren behöver inte begära i 1, 2 och 5 mom. avsedda utredningar och intyg, om beställaren har grundad anledning att lita på att avtalsparten fullgör sina lagstadgade skyldigheter till följd av

1) att avtalsparten är staten, en kommun, en samkommun, landskapet Åland, en kommun eller en samkommun i landskapet Åland, en församling, en kyrklig samfällighet, Folkpensionsanstalten eller Finlands Bank, ett i aktiebolagslagen (624/2006) avsett publikt aktiebolag, ett statligt affärsverk eller ett bolag som helt ägs av ett statligt affärsverk, en privaträttslig sammanslutning eller ett privaträttsligt bolag som helt ägs av en kommun eller en samkommun eller en motsvarande utländsk sammanslutning eller ett motsvarande utländskt företag,

2) att avtalspartens verksamhet är etablerad,

3) att avtalsförhållandet mellan beställaren och avtalsparten kan anses vara etablerat som en följd av tidigare avtalsförhållanden, eller

4) orsaker som kan jämföras med dem som anges i 1–3 punkten.

Om ett avtal som avses i denna lag gäller i över 12 månader, skall beställarens avtalspart under avtalsförhållandet med 12 månaders mellanrum tillstålla beställaren de utredningar och intyg som avses i 1 mom. 3 och 4 punkten eller motsvarande i 2 mom. avsedda uppgifter.

Ovan i 1 och 2 mom. avsedda utredningar och intyg skall sparas i minst två år efter att det arbete som avtalet gäller har avslutats.

6 §

Lämnande av uppgifter till företrädare för personalen

Beställaren skall på begäran informera den förtroendemän som valts på grundval av kollektivavtal eller, om någon sådan inte har valts, det förtroendeombud som avses i 13 kap. 3 § i arbetsavtalslagen (55/2001) samt arbetarskyddsfullmäktigen om ett i denna lag avsett avtal om hyrd arbetskraft eller underleverans. Då informationen lämnas skall volymen på den arbetskraft som anlitas, företagets identifieringsuppgifter, arbetsstället, arbetsuppgifterna, avtalstiden samt det tillämpliga kollektivavtalet eller de centrala anställningsvillkoren klarläggas.

7 §

Utredningarnas giltighet

De uppgifter, intyg och utredningar som lämnas med stöd av denna lag får inte vara äldre än tre månader.

Om beställaren ingår ett nytt avtal med samma avtalspart innan 12 månader har förflutit från det att beställaren fullgjorde den i 5 § avsedda utredningsskyldigheten i samband med att ett avtal ingicks för första gången, är beställaren inte skyldig att lämna någon ny utredning ifall inte beställaren har anledning att misstänka att det har skett sådana förändringar i avtalspartens situation som förutsätter kontroll.

8 §

Tystnadsplikt

Beställaren eller någon som är anställd hos beställaren får inte röja sådana i 5 § avsedda uppgifter om betalning av skatter, skatteskulder eller teckning av pensionsförsäkringar, betalning av pensionsförsäkringsavgifter eller pensionsförsäkringsavgifter som förfallit till betalning, vilka uppgifter denne fått vid skötseln av uppgifter som anges i denna lag, om inte avtalsparten själv eller skattemyndigheten med stöd av lag har offentliggjort uppgifterna eller en arbetspensionsanstalt med stöd av lag har anmält uppgifterna för anteckning i ett kreditupplysningsregister. En uppgift som omfattas av tystnadsplikten gäller får inte röjas för utomstående ens efter det att personen i fråga inte längre sköter det uppdrag i vilket han eller hon har tagit del av informationen.

I fråga om tystnadsplikt för tjänstemän och andra som är verksamma vid en myndighet gäller vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) och någon annanstans i lag.

9 §

Försummelseavgift

Beställaren är skyldig att betala en försummelseavgift, om beställaren har

- 1) försummat utredningsskyldigheten enligt 5 §,
- 2) ingått avtal om arbete som avses i denna lag med en näringsidkare som meddelats näringsförbud i enlighet med lagen om näringsförbud (1059/1985) eller med ett företag vars bolagsman eller styrelseledamot eller vars verkställande direktör eller någon annan person i därmed jämförbar ställning inom bolaget har meddelats näringsförbud, eller
- 3) ingått ett i 2 punkten avsett avtal trots att beställaren måste ha känt till att den andra avtalsparten inte haft för avsikt att fullgöra sina lagstadgade skyldigheter såsom avtalspart och arbetsgivare.

Försummelseavgiften bestäms till minst 1 500 euro och högst 15 000 euro.

När storleken på försummelseavgiften bestäms beaktas graden, arten och omfattningen av brottet mot utredningsskyldigheten samt värdet av avtalet mellan beställaren och dennes avtalspart. Som faktorer som sänker försummelseavgiften beaktas beställarens strävan att förhindra eller undanröja konsekvenserna av försummelsen och som faktorer som höjer avgiften beaktas upprepad och planmässig försummelse samt andra omständigheter.

Försummelseavgiften kan lämnas opåfordrad eller påföras till ett belopp som understiger minimibeloppet, om gärningen kan anses vara ringa och om det med tanke på omständigheterna är skäligt att avgift inte påföras eller påföras till ett belopp som understiger minimibeloppet.

10 §

Påförande av försummelseavgift

Genom beslut av arbetarskyddsdistriktets arbetarskyddsbyrå påförs beställaren försummelseavgift som skall betalas inom den tid som utsatts i beslutet. Rätten att meddela ett beslut om försummelseavgift preskriberas om det ärende som gäller påförande av avgift inte har anhängiggjorts inom två år efter att det arbete avslutats som ett i denna lag avsett avtal gäller.

Beställaren får söka ändring i ett beslut av arbetarskyddsdistriktets arbetarskyddsbyrå genom besvär hos förvaltningsdomstolen i enlighet med förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Försummelseavgiften skall betalas till staten och på indrivning av avgiften tillämpas lagen om indrivning av skatter och avgifter i utskökningsväg (367/1961). På försummelseavgiften tillämpas lagen om skattetillägg och förseningsränta (1556/1995).

11 §

Straffbestämmelse

Straff för brott mot tystnadplikten enligt 8 § utdöms enligt 38 kap. 1 eller 2 § i strafflagen (39/1889), om inte gärningen utgör brott enligt 40 kap. 5 § i strafflagen eller om inte strängare straff för den föreskrivs någon annanstans i lag.

12 §

Tillsyn

Arbetarskyddsmyndigheterna utövar tillsyn över efterlevnaden av denna lag i enlighet med vad som föreskrivs i lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskydssamarbete på arbetsplatsen (44/2006), om inte något annat följer av denna lag.

Arbetarskyddsmyndigheterna har på begäran rätt att av beställaren till påseende få de handlingar som hänför sig till utredningsskyldigheten samt vid behov få kopior av dem. Om en inspektör observerar att förutsättningar för påförande av försummelseavgift föreligger, skall inspektören utan dröjsmål föra ärendet till arbetarskyddsdistriktets arbetarskyddsbyrå. Om en anmälan om misstankar om brott mot utredningsskyldigheten har lämnats till arbetarskyddsmyndigheten, skall arbetarskyddsdistriktets arbetarskyddsbyrå behandla ärendet i brådskande ordning.

13 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2007.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Arbetarskyddsdistrikten

www.tyosuojelu.fi
fornamn.efternamn@tsp.stm.fi

Nylands arbetarskyddsdistrikt

Broholmsgatan 12 A
PB 46
00531 HELSINGFORS

Växel: (09) 774 711
Telefax: (09) 730 798

Åbo och Björneborg arbetarskyddsdistrikt

Eeriksgatan 40–42
20100 ÅBO

Växel: (02) 271 5777
Telefax: (02) 271 5778

Tavastlands arbetarskyddsdistrikt

Uimalankatu 1
PB 272
33101 TAMPERE

Växel: (03) 260 8800
Telefax: (03) 260 8899

Sydöstra Finlands arbetarskyddsdistrikt

Villimiehenkatu 2 B
PB 145
53101 LAPPEENRANTA

Växel: 020 747 0500
Telefax 020 747 0529

Vasa arbetarskyddsdistrikt

Handelsesplanaden 20 B
PB 172
65101 VASA

Växel: 020 690 620
Telefax: 020 123 6229

Mellersta Finlands arbetarskyddsdistrikt

Ailakinkatu 17
PB 119
40101 JYVÄSKYLÄ

Växel: 010 397 4000
Telefax: 010 397 4005

Östra Finlands arbetarskyddsdistrikt

Vuorikatu 26 A
70100 KUOPIO

Växel: (017) 201 401
Telefax: (017) 201 410

Norra Finlands arbetarskyddsdistrikt

Albertinkatu 8
PB 229
90101 Oulu

Växel: (08) 315 9511
Telefax: (08) 315 9599

Arbetsministeriet
www.mol.fi

Arbetskyddsdistrikten:
www.tyosuojelu.fi

Statens författningsdata:
www.finlex.fi

